

Municipi de Porrera

Ruta recomanada per visitar els Relotges de Sol

*Com l'encís diferent
d'un demà ple de força i llum,
pels camins costeruts
s'aprèn el goig de viure
ben lluny de tant neguit
que glaça els somnis i el cor;*

*aquí l'ombra del vent
desdibuixa el temor dels anys
i el passat és un gest
renovat per l'esperança
que escriu en l'aire net
el seu missatge d'amor.*

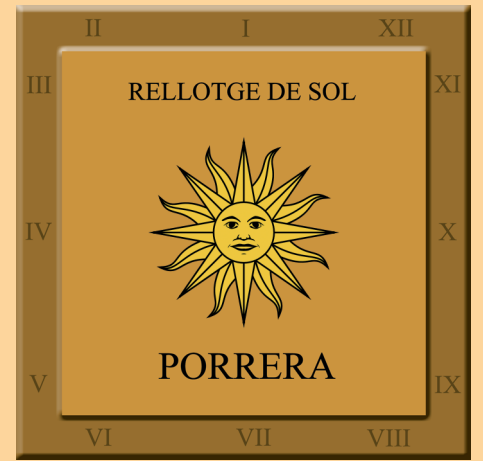
Lluís Llach i Miquel Martí i Pol

AJUNTAMENT DE PORRERA

RUTA DELS RELOTGES DE SOL

PORRERA

14. EL PORTAL, S XIX

Relloige de sol vertical declinant orientat al sud-est. En el quadrat apareixen dos anys, 1858 i 1995 -aquest darrer fa referència a la restauració-. De forma rectangular, és un dels exemplars més grans de Catalunya, fet per Jaume Assens i Simó. Està pintat, amb una tècnica mixta, al fresc i al tremp. Duu la inscripció "Reloj meridional declinante de 25 grados al Oriente y altura de Polo 41 grados y 6 m" i el lema "Tu sentido, a ver si lo entenderas, despues te divertiras, cuando lo hayas entendido, si no entienes lo que digo a Salamanca te tras // El sol va por la eclíptica del Zodíaco, nunca pasa con un alfabeto basta para saber que significa, a que signos se dedica y a que grado se halla el Sol. Las dicciones latinas son el geroglífico [sic] que lo indica ...".

Sembla que l'ayutor es mofa una mica de qui queda mig encantat davant del rellotge perquè en vol aclarir el misteri. Durant molt de temps, aquests versos han estat un misteri i ningú del poble, ni els forasters que els visitaven, no en sabia treure l'entrellat. Però fa poc, en el clàssic llibre *De la Gnomonica, u de la Teorica y Practica de los Reloxes de Sol*, del pare Tomás Vicent Tosca (1651-1723), hi hem trobat la solució. Es tracta d'un mètode empíric per saber en quin dia del mes el Sol entra en la corresponent casa del zodíac.

Per exemple, saber que el Sol entra en Escorpió l'octubre, agafant la paraula llatina que hi ha amb aquests mes en el seu oval, que és *Faustus*, veiem que la primera lletra és una F, la sistema de l'abecedari; restem el nombre 6 a 30 i ens en quedaran 24, i sabrem que, el 24 d'octubre, el Sol entra en Escorpió. I el mateix farem amb tots els altres. I també podem saber en quin grau del corresponent signe es troba el Sol, per exemple, el 25 de desembre. Com que la paraula que l'acompanya és Honores, la primera lletra de la qual és la vuitena de l'al·labet, si sumem 8 a 25 obtenim 33; en restem 30 i ens en queden del desembre. Les paraules clau dels dotze mesos, que es desconeixen en el moment de la restauració, són les dels versos llatins següents: *Inclita laus justis impenditur haereticis horret. Carrula grex, gratius, faustos gratatur honores.*

1. CAL ROS

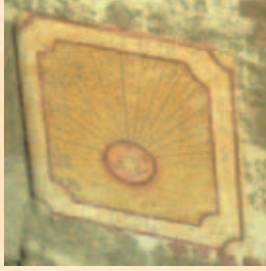
Vertical declinant. Orientació sud-est. Línies horàries de 6 a 5, numeració romana. Té un escut al centre amb les quatre barres. Pintura sobre arrebossat.

2. PLAÇA DE LA GUINEU, S XIX (Reformat anys 1970)

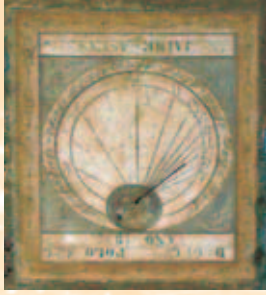
Relloige de sol vertical declinant. L'ator, a més, va deixar constància de l'orientació a la paret. Construït durant la segona meitat del segle XIX, el quadrat està pintat al fresc. Les línies horàries, en xifres aràbigues, van de la 1 del migdia fins a les 8 del vespre. Els senyals anteriors a la 1 del migdia no hi figuren, ja que el Sol no toca a la façana fins passat el migdia. Per pode ser paral·lel a l'eix terrestre, el gnómon s'ha de col·locar paral·lel a la paret.

3. COOPERATIVA, S XIX

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura al fresc sobre arrebossat de calç.

4. BARANQUILL, S XIX

Vertical declinant. Orientació sud-est. Mixta al fresc al tremp. Sobre arrebossat de calç.

5. CA LES VIUDES, S XIX

Vertical declinant. Orientació Sud-Est. Gravats sobre una placa de pedra.

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura al tremp sobre arrebossat de calç.

6. CA L'AMORÓS, S XIX

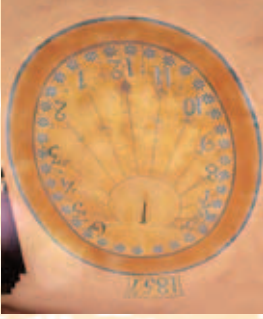
Vertical. Orientació Nord. Relloige d'ombra. "Que mires mussol, si aquí mai toca el sol". Recreació. Pintura sobre arrebossat. És còpia del rellotge d'una masia de Porrera.

7. L'EN CASTELL 1990 (en restauració)

Vertical declinant. Orientació sud-oest. Línies horàries de 9 a 7, marques per a les mitges hores, xifres aràbigues. Pintura sobre arrebossat de calç.

9. CARRER VILANOVA, S XIX

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura sobre arrebossat de calç. Pintat al tremp.

10. CAL PEIRI, 1909

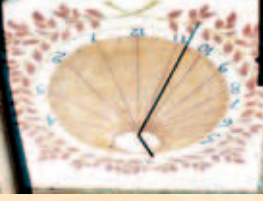

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura sobre arrebossat de calç.

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura sobre arrebossat de calç.

12. CAL RABASCALL, S XIX

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura sobre arrebossat de calç. Pintat al fresc.

13. SERRALLO, S XIX

Vertical declinant. Orientació sud-est. Pintura sobre arrebossat de calç.